Nyfynd av skalbaggar i Blekinge och Småland 2 (Coleoptera)

INGVAR RYDH

Rydh, I.: Nyfynd av skalbaggar i Blekinge och Småland 2 (Coleoptera). [Beetles new to the provinces of Blekinge and Småland 2 (Coleoptera).] - Ent. Tidskr. 98:141-142 (1977). Lund, Sweden 10 December 1977. ISSN 0013-886X.

Finds of a number of beetle species new to the provinces of Blekinge and Småland are reported.

I. Rydh, Smålandsgatan 13 A, S-293 00 Olofström, Sweden.

Leiodes punctulata Gyll. - Sm. Tingsryd, 21.9.76. Denna nordliga *Leiodes*-art erhölls vid kvällshåvning på öppen mark under en kraftledning, ganska torrt. Trots ivrig håvning fick jag endast 1 ex.

Arpedium brachypterum Gr. - P.g.a. en beklaglig namnförväxling rapporterades *A. tenue* Les. (*norvegicum* Munst.) funnen i Blekinge (Rydh 1976:174) Det skall vara den betydligt vanligare *A. brachypterum* Gr.

Xantholinus gallicus Coiff, - Bl. Hasslö, 5.9.76. Vid sållning av ganska gammal stranddrift erhölls några *Xantholinus*-ex. De flesta var honor, vilka är nästan omöjliga att säkert bestämma, men 1 ex. var en hane som Lundberg och Baranowski anser överensstämmer med beskrivningen på *X. gallicus* Coiff., en art som närmast är känd från Bornholm, Danmark (Palm 1963:52). Försök att återfinna arten våren -77 misslyckades.

Philonthus alpinus Epp. - Bl. Ire, 19.6.76. 1 ex. av denna art som är mycket lik *Ph. albipes* Gr. erhölls genom sållning vid en ymnigt savande lönnstubbe. Bl.a. erhölls även 1 ex. *Acrotrichis sjöbergi* Sundt i. 1.

Mycetoporus baudueri Muls. (*hellieseni* A. Str.) - Bl. Ire, 29.8.76. Vid sållning av detritus under småbjörkar på en fuktig äng erhölls ett ex. av denna art (Strand 1969:18).

Thiasophila canaliculata Muls. - Sm. Moheda, 29.5.76. Vid sållning av en liten *Formica*-stack, som bestod mest av gräs, erhölls ett par ex. Sållning strax utanför gav ett ex. av *Schistoglossa curtipennis* Sharp.

Atomaria analis Er. Bl. Pukavik, 20.11.76. Denna tidigare endast från Skåne kända art fick jag i 1 ex. genom sållning vid basen av träd och stubbar. Den skiljes från *A. borealis* Sjöb. genom bl.a. ljusare ben (Lundberg 1977:8).

Cryptophagus intermedius Bruse. - Sm. Moheda, 7.7.76. Vid kvällshåvning på örter och buskar erhölls 1 ex. av denna art som lever i gångarna hos askbarkborren. Bengt Andersson, Nybro och jag tog den hos *Lepirisinus orni* Fuchs. i Bl. Öljehult sept. -76 (den senare ny för Bl.).

Dorcatoma robusta A. Str. - Bl. Pukavik, 29.6.76. På en intressant lokal, en udde ut i havet beväxt med gamla ädla lövträd, erhölls genom bankning under ett par eftermiddagstimmar inte mindre än 7 arter långhorningar samt *Conopalpus testateus* Ol., *Dorcatoma dresdensis* Hbst. och 1 ex. *D. robusta* A. Str. Den har senare visat sig vara vanlig på lokalen.

Anthonomus conspersus Desbr. - Bl. Pukavik, 15.7.76. Vid bankning på div. lövträd och buskar (*Dorcatoma robusta*-lokalen) fick jag en gul-brun Anthonomus som visade sig vara *conspersus*.

Trypophloeus grothi Haged. - Bl. Öljehult, 22.5.76. Vid bankning på blommande hägg fick jag ett ex. av denna lilla barkborre. De olika *Trypophloeus*-arterna lever på asp och är inte ovanliga.

Jag vill härmed tacka Jägm Stig Lundberg, Luleå, som haft vänligheten bestämma eller kontrollera fynden.

Litteratur

Lundberg, S. 1977. Fynd av för Sverige nya skalbaggsarter rapporterade under åren 1974–75 (Coleoptera) - Ent. Tidskr. 98:7–9.

Palm, Th. 1963. Svensk Insektsfauna 9, Kortvingar, Staphylinidae, 3. Stockholm.

Rydh, I. 1976. Nyfynd av skalbaggar i Blekinge och Småland. - Ent. Tidskr. 97:174–175.

Strand, A. 1969. Koleopterologiske bidrag XIV. - Norsk Ent. Tidskr. 16:17–22.

Recension

Harz, K. & Kaltenbach, A. *Die Orthopteren Europas III - The Orthoptera of Europe III* (Series Entomologica, vol 12). Dr W. Junk B. V., The Hague, 1976. 434 s., 62 planscher (1192 fig.). Pris: 140 Hfl.

Boken behandlar tillsammans med de två tidigare utgivna volymerna Orthoptera i mycket vid bemärkelse, dvs Orthoptera (Tettigoniidae, Gryllidae, Gryllotalpidae, Rhaphidophoridae (i volym I, 1969), Caelifera (i volym II, 1975)), Phasmoptera, Dermaptera, Mantodea, Blattoptera och Isoptera (i volym III). De tre böckerna innehåller tillsammans ca 2 140 sidor och ca 7 070 figurer. Kurt Harz, som är bokens huvudförfattare och för övrigt författare till de två andra delarna, har gjort sig känd genom flertalet publikationer om de rätvingade insekterna. Avsnittet om bönsyrsorna är författat av Alfred Kaltenbach. De tre delarna behandlar alla representanter av de ovan uppräknade insektsordningarna funna i Europa.

Som titeln redan antytt så är boken tvåspråkig, vilket är mycket förståndigt då den omfattar ett stort faunaområde och blir på så sätt mera lättåtkomlig för flertalet personer och naturligtvis når en vidare läsekrets. Bestämningstabellerna ner till arterna är på tyska och engelska, den sedan följande artbeskrivningen är tyvärr endast på tyska.

Under de olika insektsordningarna och släkterna nämns allmänna saker såsom djurgruppens utbredning i världen, artantalet, karakteristiska drag i insekternas utseende etc. Sedan följer bestämningstabellerna som ibland skiljer på könen om dessa har olika yttre utseende, eller t o m en tabell för bestämning av nymferna som vid mantiderna. Sedan följer beskrivningar av de enskilda arterna, vilka är av ren taxonomisk natur, men referenser till arbeten behandlande arternas biologi finns nämnda.

Figurerna är av mycket god kvalitet. Flertalet visar endast taxonomiskt viktiga delar, men några få habitusavbildningar finns.

Boken avslutas med anvisningar för preparation, rättelser till de två tidigare volymerna och en litteraturlista omfattande ett stort antal referenser till alla tre banden.

De få nackdelar jag har funnit är för det första att antalet habitusfigurer är för litet. Vidare att alla litteraturreferenser har hamnat i den sista delen och inte uppdelats på resp. band, om man endast är intresserad av den första eller andra delen. Samma gäller de i texten förekommande vetenskapliga termerna som endast är förklarade i den första volymen.

Således, trots sitt höga pris och de brister jag nämnt, är boken säkerligen av största intresse för dem som samlar eller på annat sätt intresserar sig för den europeiska faunan av Phasmoptera, Dermaptera, Mantodea, Blattoptera och Isoptera.

Ulf Carlberg